

Nr 411.

Av herr Snygg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1953/54 till främjande av bostadsförsörjningen m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 138 angående bostadsförsörjningen m. m. föreslås beträffande kapitalsubventionen till en- och tvåfamiljshus, att denna alltjämt skall utgöra 8 000 kronor per hus.

Bostadsutredningen har beträffande denna subvention föreslagit, att den till egnahemslånet knutna kapitalsubventionen för tvåfamiljshus, där båda lägenheterna med hänsyn till storleken uppfyller minimikraven för egnahemslån till enfamiljshus, skall kunna beviljas med högst 12 000 kronor.

Enligt 1948 års egnahemslånekungörelse var kapitalsubventionen till tvåfamiljshuset 50 % större än motsvarande subvention till enfamiljshuset (6 000 resp. 4 000 kronor). Ett gemensamt subventionsbelopp för de båda hustyperna blev fastställt år 1951 efter ett av bostadsstyrelsen framlagt förslag, vari styrelsen bl. a. framhållit, att tvåfamiljshusets bättre ekonomi torde medgiva rimliga bostadskostnader även vid en subvention, som relativt sett vore lägre än den, som utginge till enfamiljshus, vilket syntes motivera, att ett enhetligt subventionsmaximum tillämpades i fråga om samtliga kategorier egnahemsbelånade hus.

Slopandet av den extra subventionen till tvåfamiljshus synes dock ha medfört att denna form av bostadsbyggande fått en allt mindre omfattning. Det kan knappast vara riktigt att man genom statliga åtgärder, eller brist på statliga åtgärder, medverkar till en minskning av produktionen av denna hustyp. På landsbygden och även i mindre tätorter är fortfarande tvåfamiljshuset en riktig och naturlig bostadsform. Då därtill tvåfamiljshuset ställer sig ekonomiskt fördelaktigare och ger en lägre bostadskostnad jämfört med enfamiljshuset, borde produktionen av dessa förtjäna att uppmuntras.

Slopandet av den förhöjda subventionen till tvåfamiljshus har även kommit att innebära en olämplig avvägning av subventionsförmånerna olika hustyper emellan. Länsbostadsnämnden i Härnösand har i en skrivelse till bostadsstyrelsen exemplifierat detta förhållande på följande sätt:

”Om en person i ortsgrupp 4 bygger ett tvåfamiljshus med maximala ytor eller 90 kvm i vardera planet, kommer huset i båda planen tillhoppa att omfatta 180 kvm. Han får då högst 8 000 kronor i subvention. Om däremot ett hus inredes med tre lägenheter, där vardera lägenheten innehåller 60 kvm och hela huset sålunda även i detta fall innehåller tillhoppa 180 kvm bostadsyta, kan statlig subvention utgå med 25 200 kronor och kommunal med ytterligare 1 800 kronor. Till följd av att bostadstytorna i de båda husen är lika stora, förefaller skillnaden i subventionernas storlek vara avvägd på ett otillfredsställande sätt.

Om man å andra sidan jämför ovanberörda tvåfamiljshus med en bostadsyta om 180 kvm med ett enfamiljshus av minsta godtagbara typ, d. v. s. tre rum och kök om tillhoppa 70 kvm, utgår det samma subvention eller 8 000 kronor för vardera av dessa hustyper. Även i detta fall är subventionsformen oproportionerlig.”

Bostadsutredningen har i sitt betänkande framhållit beträffande denna fråga, att det vid de numera förhöjda byggnadskostnaderna är tveksamt om tvåfamiljshusets bättre ekonomi kan tillmätas sådan vikt, att ett enhetligt subventionsmaximum för såväl enfamiljshus som tvåfamiljshus är motiverat. Utredningen framhåller även som sin mening, att det vore olyckligt om tvåfamiljshusproduktionen i subventionshänseende skulle komma att missgynnas så att den på orter, där byggandet av tvåfamiljshus är ett naturligt sätt att tillgodose behovet av hyreslägenheter, väsentligen skulle inskränkas. Detta skulle kunna bli fallet, om kapitalsubventionen till de större typerna av tvåfamiljshus icke kunde utgå med högre belopp än för enfamiljshus.

Med hänvisning till vad här anförts hemställes,

att riksdagen i anslutning till Kungl. Maj:ts proposition nr 138 måtte besluta, att den till egnahemslånet knutna kapitalsubventionen för ny- och ombyggnad av tvåfamiljshus, där båda lägenheterna med hänsyn till storleken uppfyller minimikraven för egnahemslån till enfamiljshus, skall kunna beviljas med högst 12 000 kronor.

Stockholm den 9 april 1953.

Gustaf Snygg.

Emil Näsström.

Nils A. Larsson.

Einar Persson.
